



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Tornaco in Anglia[m] migrans capitur. n. 23.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

partim quoniam hospita se aliò transtulerat, partim quia difficulter se Sacerdotes tam teneræ ætati sine experimento committebant. Ille interim ab orandi consuetudine non discedens, paratum se per examina præstare satagebat vbi facultas esset. Matrōna, quam dixi, non minus de *Ioanne* sollicita quàm de seiple, rogauit Sacerdotē vt eum in domo paterna non procul commorantem à se veller inuifere, & tentare quid esset in iuvene: Sacerdos vt vidit in ætate lubrica Patris fratrisq; potestate subiectum & incertum fortis adolescentem, sermonem intulit de differenda reconciliatione dum patris fratrisue consensus impetraretur, ne molesti ab incepto eum auerterent. "Fac, inquit *Ioannes*, prout optimum videtur, at quo loco interim existimas futura est anima mea si hoc interuallo moriar? Ea quæstio rem definiuit; neque passus est Sacerdos illum diutius frustrari voto. Frater qui eum instituendum susceperat, videns præclusam esse ianuam ad locum in vtrauis republica obtinendum quòd Catholicè viuere statuisset, suadet iter transmarinum, vt cum sui similibus studia prosequatur. Bisteriue tentauit frustra viam, ita referta erant omnia delatoribus. Nactus tandem virum qui discendæ linguæ Gallicæ causâ eum transueheret, Rhotomagum tenuit, inde Rhemos; quo in Seminario cum triennium consumpsisset humanioribus & initijs Philoſophiæ audiendis, reliqua Romæ prosecutus est sub *Murio Vitelleſchi* Rectore, & pro assertionibus Vniuersæ Theologiæ propugnauit, Præside *Michaële Vasquez*. Tantis fuerat antecedentibus annis ardor Alumnorum cupiditatisque moriendi pro fide & Religione, vt studiorum plerique cursum breuissimum conficere, & in Insulam accepto Sacerdotio quantocius redire peroptantes, paucos post se relinquerent qui solennia statutaque sacrificia perloluerent, vt necesse fuerit *Clementi* Pontifici in ætate quorundam indulgere, vt ante annos iure decretos promouerentur. Inter hos cum se *Perceyus* per spirituales commentationes pararet, sensit se ad Societatem *Iesu* incundam impelli; obstabat etiam in ipſo desiderium Patris & Matris, cæterorumque affinium in viam reducendorum. Multa secum disputabat in vtramque partem: Intererat fortè Sacro-Sancto Sacrificio quod ab *Alano* Cardinale celebrabatur; Eo in Sacrificio ardentè orans Deum vt mente collustratâ finem facere posset dubitandi, hoc dilemmate conclusit. In Societate (quæ omnia prudenter expendit) iudicaberis idoneus qui quamprimum mittaris in Insulam, vel nondum idoneus; si primum, faciet illa quod ex voto tuo erit; si alterum, melius est vt nunquam, quàm inidoneus nauiges.) Tum etiam cum Martyrij auiditate & ipſe sollicitaretur, quod maiorem caritatem nemo habeat, Christo ipſo pronuntiante; In Superioris sapientia acquieuit respondentis Martyrij cupidum vbi que esse posse, auidum non debere; his malè quandoq; cedere dum inconsideratè se iniiciunt occasioni; cupidissimis non semper concedi; Dei enim est liberale donū, ad quod Societas non claudit sed disponit aditu: Vnum deniq; Martyrij euentū multis posse in Religione perpeſſionibus compensari.

XXIII. Tornacum missus anno alterius sæculi nonnagesimo quarto, Ty-

Bbb 2

rocinium

1620.

Transmittit
in Galias.

Animuſ
adiicit ad
Societate.

1610.
Tornaco
in Angliã
migrans
capitur.

Elabatur
migrat ad
affines.

Tum datur
Gerardo
Socius.

Nobilem
Feminam
conciat
Societati.

rociniũ posuit Eleutherio Pontano Rectore, Institutore Ioanne Baggio: sub
anni secundi finem animi nimia applicatione ad ea quæ sui erant instituti de-
bilitate capitis contracta, prohibitusque ab omni precum genere, natali celo
vt recrearetur per Hollandos tendens in Angliam, Hissingæ ab vbiq; suspiciosus
militibus Anglis tenetur, cognitoque ex literis, quas occultè se rebat, quis esset
quæstioni admouendum minantur ni dicat cuius operâ Roterdami præsertim
vlus fuisset ad transmittendum. Is è contrario in eo firmus vt de se omnia, de
alijs nihil fateretur, pro sacrificio corporis Christi quod illo die optauerat of-
ferre suum obtulit ad quælibet patienda potius quam vt cuiuslibet iniuriam fa-
ceret. In trochleam per manus sublimis appensus, ac deinde contorto circa
frontem fune nautico exagitatus, animo in æternitate vel pænarum vel
gaudij fixo, non aliud ferebat ore quam ô æternitas! Malum quod infer-
re conati sunt milites versum est in remedium; dolor & sonitus qui in
in tyrociniõ compleuerat caput ab eo tempore imminuti paulatim euanuerunt.
Captiuus ductus Londinum, carcerem habuit Brigittæ fontes, & in carcere
turrim omni vacuum suppellectili: Lectus pauimentum fuit latere stratum &
pauculo inpersum stramine, cui collecto incubuit donec industriã & bene-
ficientiã Catholicorum eadem in custodia detentorum, & *Gerardi* nostri, qui
ex atrio Wintoniensi per occultas literas eum & consilio & pecuniã solabatur,
commodius habere capit, & post septem circiter mensēs via inuenta est cum
duobus Sacerdotibus & septem Laicis per tegulas se nocte concubiã demit-
tendi, & in libertatem absque litro vindicandi. Elapsus è custodia Superior
detinuit apud se hebdomadis aliquot; tum ad vota Scholasticorum admissum
transmisit in Septentrionem ad *Holtbeyum*; Hic Matrem, & sororem, aliosq;
affines Ecclesiæ conciliauit; Pater obiit antequam esset opportunitas conue-
niendi: Fratrem, qui eum in literis instituerat, metus persequutionis retinebat. Bien-
nio in septentrione transacto datus est *Ioanni Gerardo* Socius in Northanto-
niensi Prouincia; quã in sede pluribus annis insignem nauauit operã quã Chri-
stianam doctrinam explanando, quã concionando, quã animos aduentantium
spiritualibus accendendo commentationibus, & Sacramentis nutriendo; ne-
quedomi se continuit hæc industria; in alias Prouincias excurrens non mino-
rem fructum reportabat. Ad amplam familiam caelestibus auxilijs recrean-
dam nobilis mulier quærebat Sacerdotem, nominatim excipiendo Societatem;
cũ ex eo quo volebat genere nullus esset ad manum, missus est *Perceyus*, ce-
laturus cuius esset ordinis; Neque id inquisiuit mulier; Aduentanti, factis ope-
ranti, exhortanti, familiariter tractanti de rebus varijs, beneuolam se præbuit,
& inter colloquendum aperuit quid illud esset quod eam à Societate auerte-
ret. Docet *Perceyus* non esse confestim omnia credenda quæ de ijs homini-
bus sinistra dicerentur; Egisse se frequenter cum multis, & multa de eorum
rationibus actionibusque nosse; certissimè etiam scire illa ipsa quæ tunc refe-
rebat vel falsa esse, vel in iniquiorem partem interpretata. Sanè, inquit mulier,
perquam libenter vellem vnũ aliquem ex ipsis aliquando videre. Quod cùm

Successo

ſincere dicere videretur exiſtimauit *Perceyus* opportunū quis eſſet declarate, aitque "doleo tibi hoc primo tempore copiam non eſſe videndi meliorem; Ego enim ex ijs ſum.) Id non ſolum non ægrè tulit mulier, ſed illo via eſt ad Sacramenta aliquot poſt annis, & in aliorum familiaritatem introduxit eam non exigua viciniæ vilitate.

1620.

XXIV. Inciderunt interea calamitofa puluerariæ coniurationis tempora, traditaque in cuſtodiam matre familias cum qua *Perceyus* degebat, fugiendo, latendo, & nouas ſedes penè quotidie quaerendo ſecuritati prouidendum fuit; neque tamen ſine fructu errabat. Senex honeſto loco natus vixerat Catholicus, ſed atrocitate legum territus à recto tramite deſciſcens ad ritus Schiſmaticorum deſlexerat: Reuocare conatus eſt in viam is qui ab antiquo fuerat illi à Confeſſionibus, cumque nihil proficeret, rogauit *Perceyus* vt experiretur. Adijt illè, ſed fruſtra: Iter proſequentem auertit exundans in via flumen: Redit ad ſenem, hortatur, viget, precatur: ſed furdo canit. Poſterò die diſcedit, aliam initurus viam ab aquis vt exiſtimabat liberam. At hic etiam creuerat riuulus, texeratque citeriorem partem pontis per quem erat tranſeundum. *Perceyus* qui eam viam ſæpius triuerat, non dubitauit poſſe per exigui ſpatij aquam rectâ ad pontem ex vndâ extantem equum adigere, ſed vel manu, vel oculo aberrante, equus ſub primo fornice penè natans anteriores pedes projcit in arcum hæretque donec ſeſſor pontem ſtringens conſcendit, fræno manu retento; equus iterum connitens emergere ruptis cingulis deiicit ephippium in aquas. Is qui comitabatur redit ocyus ad ſenem; narrat quo loco comitem reliquiſſet, mittitur famulus in ſubſidium; ſenex ipſe ſubſequitur, inuitat *Perceyus* domum; ſeruatum, vt (aicbat) ſui cauſâ; in quem enim verba nihil potuerant, tantum diſcrimen Sacerdotis ad mentem reduxit; neque diſtulit officium; poſterò die ritè confeſſus ad finem vſque perſeuerauit Catholicus. Neque licuit *Perceyus* diu eſſe tæto; degebat cum *Nicolao Harto* in antiqua *Gerardi* ſede conſuetis Societatis miniſterijs ſtudioſè incumbens: Delatum fuerat ad Senatū Regium latere in illa domo homines duos Reipublicæ pernicioſos. Quartâ matutinâ, die omnium Sanctorum ſolemni, *Pickeringus* in Prouincia Northamptonienſi Irenarcha cum equitum turma aduolat; latenter ingreſſus vtrumque vix à ſommo vigilem comprehendit; ſuppelleſtilem ſacram, librorum etiam non exiguum numerum colligit: Sacerdotes duos cum matrefamilias beneuolè domi ſuæ aliquamdiu habet, tum Londinum cum ſuppelleſtili cinctos vndique haſtatis ducit quaſi per triumphum. In itinere vilitatum eſt cum ſciolis quibuſdam: *Perceyus* propugnauit fidem ſine Charitate non iuſtificare, *Hartus* Magiſtrum ſuum breui hac quæſtione ludificauit, "Noſtine Deum? Vtrique reſpondet alter: ſeruâſne mandata, aut exiſtimas te poſſe ſeruare? Nequaquam. *Ioannes* igitur in Epittola te damnat mendacij, ait enim, *Qui dicit ſe noſſe Deum & mandata eius non cuſtodit mendax eſt, & in hoc veritas non eſt.* Ralere aſtantes, & Magiſtro luatere nè cum fortiori ſe congrederetur. Londini cum ante Palatium ad carcerem *W. eſt.*

diuina Pro-
uidencia in
ſene Schif-
matico re-
ducendo.

Perceyus
ſecundò
capitur cū
Nicolao
Harto.

Harti vili-
tatio cum-
ſciolo.